

پازار ایرتسی

فی ۵ ذی الحجہ سنہ ۱۳۲۹

وفی ۱۴ تشرین ثانی سنہ ۱۳۲۷

جمعیت علمیہ اسلامیہ نت ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :

فاتح مجیز درساملرندن

استانبول مبعوثی

مصطفیٰ عاصم

سر محرر :

فاتح مجیز درساملرندن

توفاد مبعوثی

مصطفیٰ صبری

مدیر مسئول

مکتب قناتہ معامارندن

کلیسلی منیر

مندرجات

حریت وائتلاف فرقہ سی

معصوم قانی آقتمق

سیردرساملرندن

وقایع متصادفہ

حقیقت بعضاً حدسیاتہ فدا اولنیور

.....

م . شگری

ع . خیری

ع . طیار

نجم الدین

ادبیات

تاریخ قدیم ایچون مرثیہ

ادبی بانچہ ارعلمانہ دیمکدر

مجموعۂ اشعارمدن برصغیر

سعود المولوی

ع . طیار

رفیق

نسخہ سی ۱ غروش

آبونہ اجرثی (پوستہ اجرثیہ برابردر)

ممالک اجنبیہ ایچون :

۱۳۰۰۰ فراقی

۶۰۰۰

استانبول وولایات ایچون :

برسنہ لکی ۵۰ غروش

آلتی آلتی ۲۵ »

درج اولنیمان اوراق اعانہ ایدلز

قارئلمرہ

اکثر مقالاتہ آیات کریہ و احداث نبویہ درج ایدلش بولندی نظر اعتبارہ آلتہرق رعایتسزلکده بولنامہ سی رجا اوراورہ

عثمانی منہیت اقتصادیہ مطبعہ سی

باب عالی قارشوسندہ نومرو - ۷۷

چوق تحدث ایتش اولمغه بونلری علی طریق الاجمال ذکر
وبیان ایتک مرصاده عبرتین ذوات ایچون فائده بخش
اولدیفنه قانع .

معلوم اولدیفی اوزره عثمانلی پادشاهلرندن - دردنجی
م تئنا اولمق شرطیه - طقوز قدر سلطان ذیشان علی
قدر الامکان ظلمدن صاقینه رق اجرای سلطنت ایشلردر ،
(هاسر) وهاسر مروجرلرینک افترای محضلرینه رغماً
سلاطین تسعه ، عثمانیلرک شایان حرمت پادشاهلرندن
اولدیفنی بیانده هیسچ تردد ایتم . رحمة الله علیه .

سویک ایستدیکم باشلیجه بش وقعه واردرکه ذات
واسباب وقعه تحلیل ایدیه بک اولورسه یکدیگرینک عینی
دینه جک درجده مشاهد . اهمیتته منی خلاصه بونلرک
تاریخ وزمان وقعه لرینی بیان ایدم !

برنجی حادثه : (عثمان ثانی وقعه سی) در .

۷۷ رجب سنه ۱۰۳۱ یوم صالی

سلطان عثمان خان ثانی ترکیه ده اصلاحاتک اجرایی
وجوب درجه سنه کادیکنی تهدیر ایدن ایلك عثمانلی
پادشاهیدر . آدنه چاره که یکی چری آرزینلری سوز ،
مرام آکلار . اصلاحات قبول ایدر طاقندن اولمافله
زوالمی هنوز اون سکیزی تمام ایتماش بولمان کنج عثمان
هدف تیغ تعذرلی اولدی . کیندی . برینه عموجه سی
ایکینجی دفعه اوله رق مجذوب برنجی مصطفی جالس
اولدی . فقط بو پادشاهک وجودیه عدمی مساوی اولمغه
اون آلتی آی سورن ایکینجی سلطنتنده عثمانک قاتلی بولمان
داودپاشا خانی مملکتده فاعل مطلق (دیققاتور) (؟)
کسیلاشدی . کنج عثمانی طوقاتلیه رق قاتلرله برابر مقتل
عثمان ، قاتلی یدی قلهیه کتوردیکنک جزاسنی
کورمکده کرچه کجکمدی . واحیفاکه عثمان الدن کیتمش
بولتیوردی . عثمانک حسینانه بوغازلامسی هیسچ برشیدن
خبری اولیان پادشاه زمان مصطفی خانی معناً صیقمشیدی
حتی مصطفی خانی کیجه لری اوطه ، اوطه کزدرک عثمانی

آنلری اعالیه طاعیده رق حاللرینه وسعت وانتظام
ویرمشدر . بومناسبتله (رائس) لقیله ملقبدر . لقمان
بونک زماننده اولشدر . مدت سلطنتی یوز یکرمی بش
سنه ایش . صاحب سعادت افندیمز پیغمبریمزی : (صلی
الله تعالی علیه وسلم)

واحد اسمه یالیت انی

اعمر بعد مبعثه بعام

بتیله یاد یتدیکنی ابن قتیبه روایت ایدیور و بوروایتده
ابن رشیق کی برعلا مهنک (عمده) سنده نقلیه تأید
ایتکده درلر .

نصوح افندی زاده

ع . خیری

صحائف ریاض عالم هستیدن

(تاریخده متکرر شبیه حادثه لر)

[یاخود]

[وقایع متصادفه]

شوکور دیکمز و ایچمده ماواوی مدنیت اتخاذ ایله
اوطوردیغمز قوجه بیزانس و قتیله نه الیم حادثه لره سر -
فروی ذات اولمش ، نه خارقه نما وقایعه عنان قیادی تسایم
ایتمش . نه جلوه کر طواله چهره حرمت و شرافتی عرض
ایتمشدر . درتیوز سنه دنبری عالم اسلامه مقر خلافت .
وسلطنت آل عثمانه پای تخت اولمش ایکن سینه سنه صابالانان
تیغ انقلاب کونا کونا جریده التیام باپذیری شرف
و حیثیتی سابقدر درجه سنه ایندیره جک قدر تأثیر ایشدر .
شمی وقایع متصادفه قبلندن کهنه بیزانست سینه رحم
ورافتنه صابالانمش تیغ . قالقان ، حنجر یاره لرینک
کینیت وعدد جرحی مختصر آ بیان ایده جکمز . تاریخده ،
حموصیه تاریخ آل عثمانده بربرینه شبیه وقعه لر پک

آرامق . آرد صره (غناجقم ! زده ده سك) دویه باغیر مق درجه لرینه وارد برمشیدی .

مصطفی خان ثانی خلع ایدیلرک سلطان مراد رابع قاعد اورنك حشمت اولغله وقعه عثمانیده ذی مدخل کسان واجب التدمیر حقنده اجرای سیاست اولندی .
ایکینجی حادثه : بطرونه خلیل وقعه سی

سا ۱۳ ربیع الآخر سنه ۱۱۴۳ یوم صالی

سلطان احمد خان ثالث عهد سلطنتلرنده اجرا ایدیلن بو وقعه ناکهانی بایزید حامی دلا کلرندن (باطرونه خلیل) نام سر کرده نك تحت شناعتنده صدر اعظم نوشهرلی داماد ابراهیم باشا علیه بنده واقع اولمشیدی .

صدر اعظم ابراهیم باشا معاملات دولته اعتنا ایده چکی یرده عنان حکومتی دیگر لرینه تودیع ایتش ، کندیسکی کاغذخانه و بوغاز ایچی مسیره لرینک اعمار و تسویه سنه حصر موجودیت ایشیدیدی . (توبیاد -) سمد باد (نام قصر لرده ایامهارده لاله . سنبل چراغ لری صحبتی . زمان صیفده (باغ فرح) ده مبادله عشوه و ناز ایله ضیاع اوقات ایشکده ایدی . حال بو که قیشین (حقیقه وفا) ده کچیردکاری حلوا صحبتلرینک نشئه ذوق و طربنه احمد ثانی آیلشدیرملری اهالی بیننده قیل و قالی موجب اولمشیدی داماد پاشایه کوش قبضه لی خنجر لر ، سمور قابل کورکار احسانده بر برینی ولی ایتش ایدی . دامادینک سفاهته اشتراک درجه سنده . اعلفا و نزل (؟) پاشانک خانه سنه لاجل . التعلیب مسافر اولق مرتبه سنده ذوق و سفاهت پرورانه سنه مغلوب اولان پادشاهک حرکتی اظهار تواضع (؟) ایدمک کی سجه بنده پادشاهی رحم و شفقت بی عدیل بر نمونه سی کوسترملکه تحیل ایدلدی . دیرکن استانبولده آنسزین بر اوایلدر قویدی .

پادشاه . عاصیلرک مطالبی صورتیرمشیدی . طاعیلر ابراهیم باشا و عوننه سی ایستورلردی . عریض و عمیق تفکر دن صکره پادشاه تردد کوستر مپرنک رضا داده اولدی .

صدر اعظم ایتلو ابراهیم پاشانک نعمتی عاصیلر طرفندن بارچه بارچه ایدلدی . باغ و بوستانلری خرابه زارده دوند یرلدی . صره کندینه کله چکینی تفرس ایدن پادشاه همان سلطنتدن استعفا ایله کیجه لین برادر زاده سی سلطان محمود خان اوله رسم بیعت اجرا ایدلدی . بعدالجلوس عاصیلر حقنده مواد جزائیة تطبیق اولدی .

اوچنجی حادثه : قباچقی مصطفی وقعه سی

سا ۱۷ ربیع الاول سنه ۱۲۲۲ و ۱۳ مایس سنه ۱۲۲۰ یوم بازار ایرتسی

ابوالاحرار سلطان سلیم خان ثالث عهد خلافتلرنده وقعه کیشدر . اوتدنبورو سلطان سلیمک رند دشر بانه طور و حرکتی بعضیلرخی کندیدی علیه نه تحریک ایشیدیدی . دوراندیشلکی ، حلمیتی درجه سنده قابل توفیق اولمیان بو پادشاه هر کسی اینجیتمک قضیه سنه رعایتی قورقراق . اورکک اولسندن ایدی . شاید بویه اولمشیدی لندن برشیلر کله میه چکی بر امر مجزوم ایدی . اورکک لکی زمانه مبتصبصلری طرفندن حلمیتله تفسیر ایدلدی . زیرا : کوچک براجر آت شدید نك . علیه نه تدویر وقعه ایدمکله نتیجه لزه چکینی کندیسکی پک کوزل بیلوردی . یکچیریلره آنجق مراملری اجرا ایله یا تشدیریله بیله چکینی آکلامش ایدی . عهد سندن کله بیله چک برشیتی اجراده هیچ اهمال و تکامل ایتزلردی . حقندن کله میه چک ایشلر . سلطوت سلطنتی ارانه ایدمه چک مسئله لرده ابراز تواضع صامعی رعنا تحصیل ایتشیدیدی . شهزاده لکی زماننده کوچنمش اولدی ایکی کشتی نی جلوسنک ایرتسی کونی قتل و اعدام ایتدیرمشیدی . نومعامله سی بالطبع حمایتی اثبات دکل اضاعه ایدر . لیکن بز حلمیتی جهندن دوشو میه رنک یالکیز متایل اصلاحات اولدیفنی تقدیر و دولتی خون شهادتیه بیوک برورطه دن قورقاران بیوله برشید مبحل اولدیفنی تصدیق ایدرز .

برنجی ناپولیون ایله عهد موآخات یدن سلیم ثالث

ايله سدايدلى . بيراقدار مصطفى پاشانك قبولرى بالطه ايله شق ايمسى برفاندهنى انتاج ايدمه مامش ، سعادتنى قبول آچيلديغنده سليم ثنائك نعلنى قوجا قلام شيدى . آرسلانلر كى كوكردن پاشا بلاغازه وقت دردنجى مصطفى پاشانك تحت عثمانيدى سلطان محمود ثنائى كورمكاه متيچ اولدى . صدارتى معلىن خط هايون باب عاليده بالطنه او قوندى علمدار صدر اعظم اولمشيدى .

مؤخرأ علمدارك چتاق وارى ، سربست كازى حركات سر كشانه مى يكيچريلرى دكل حتى اهالى يى بيله اغضاب ايلشيدى . عتيق على پاشا جامع شريفنه متصل خانه صدر اعظمى نظر ترصددن قاجيرلزدى . هر زمانده اولدينى كى پاشانك كوزينه كيرمك ايستيان دالقاو قيلر ، ايامر ئيسلرى تقديم جوارى خصوصنده مسابقه يه كيريشمشلردى هنوز تربيه علميه وذاتيه مى تكمل اتماش اولان پاشا بالطبع بك غافلانه حركت ايليور ، استقبال قريبه توجه ايدمك فته وفسادى كشف ايدمه مامشيدى . پاشا اوينه كچ كلكى ده اعتياد ايدنمش اولديغندن بعد العشاء كروه متبصبصين لاجل الاستقبال يوللرده دوكيلورلردى . بوافراط رغبتلر آرتق يكيچريلر طرفدن آبلوقه ايدمش ، علمداره تسليم اولمى ايجون خبر كوندرلمش ايدى . پاشانك تسليم اوله جنى وعديله بالاي طامدن عاصيله درشتانه مامله و مشافههسى اوزرينه آتش غليان توسع ايتدى . مصطفى پاشا بولندينى جيجانه وباروتلغه آتش وىردى . كنديسيله نيجه بيلك طاعنى خاك هلاكه سربلدى . بوصورتله هم يكيچريلر قباحتلرينك ، هم علمدار غفلتلك جزاسنى چكمش اولدى .

باشنجى حادته :

۸ ذى القعدة سنه ۱۲۴۱ اختلايدىر . يوم صالحى بوده عهد سلطان محمود خان ثائيدى و فوعه كمشدر . يكيچريلر ك صوك عصا ايدىر لىكن بوسفر جملهسى تسخ سياستدن كچيرلمشدر . سلطان محموددها زمان سلطنتلر نده كى

ترقيات واصلاحات فكرلرينى فرانسه قرائندن اوكرنمش ايدى . امپراطور فرهدريقك ، پدرى مصطفى ثائيه ايتديكى نصيحتدن مستفيد اولق جهتنى ترجيح ايتدى . اولأ اردوينى تحت انتظامه آلمق ايستدى . نظام جديد البيسه مى نامى ويريلن خفيف وايجه يايلى البيسه لك تعليم وتعلمه مدار كليسى وار ايدى . ايجه تعليمده ملكه ورسوخ پيدا ايدن نفقات جديده ، عصا لك غليانيله طشمره يه حيقه قمن ، علناً اجراى تعليمدن منع ايدلى . آرتق قزغانلر قالمش تسكبير صدارلى اطرافى چيتلا تيوردى . سلطان احمد ميداننده ترتيب ايديلن ايسته موجبجه اون ايكي كشميك باشلى ايسته نيوردى . مابين باش كاتى احمد مختار افندى ، ماينجى ابراهيم نسيم افندى عصاته تسليم وهزار پاره ايدلى . اولجه پادشاهك موسيقى وچنك وطربه اولان هوس وميل فسق ايله تاويل ايديله رك مفتى الانام (؟) طويل عطادن خاى حقنده فتوا آلتوب ويرلمش ايدى . نهايت نظام جديد لغو و سلطان طرفدن تلعين ايدلى . ايش بالىكز بونكله بيشمش اولدى . عصاة فى مابعد پادشاهه اعتماد جائز اوله ميه جنندن خلع ومصطفى رابعك اجلاسنى طلب ايديورلردى طلب واقع سالان سليمه عرض ايدلى . سليم حليم چارناچار چكيلمكه مجبور اولدى . مصطفى رابعك ايلك جمعه سلامانى آياصوفيه ده هان جلوس كوني اجرا ايدلى . بالآخره علمدارك وقعه سنده سليم ثائ فوق الحد حليميتك مكافاته شهادتيله نائل اولدى .

دردنجى حادته : علمدار وقعه مى

۲۷ رمضان سنه ۱۲۴۳ يوم پنجشنبه

علمدار مصطفى پاشانك روم ايلدين اردوسيله چرپى چارينه نزولى مصطفى رابعى تالاشه دوشورمشيدى . آنسرين باب عاليه ورودله مهر صدارتى چاپى مصطفى پاشانك بالاخذ مشار اليه اردوسى نردينه اعزام ايتدى سرانجه مع زياده هيچانى موجب اولان وقعه اوزرينه بالعموم قبولر حتى باب السعادة (؟) بيله امر خلافتپناهى

جانلری بیله فدا ایتدیلر اولوقت امرتظلمات وتجدیداتی طرف سلطنت تقدیر ایلوردی . مع الاسف مات هنوز بوکی شیلرد بی خبر ایدی . حالبوکه عبدالحمید ثانی دورنده کی بویه دکلدر . اصلاحات وتظلماتی مات تقدیر ایتدیکی طالده پادشاه هیچ ارزوایتیوردی . عدواصلاحات نالذات لغرف سلطنت ایدی . ایشته انه مهم ومقصود فرقه بودر . برنده احیای دولتی ملت تقدیر ایتبور . پادشاه ارزوکش . دیگرنده بالنفس سلطان احیای دولت طرفداری . ملت تجدیداته خواهشکردر .

قلعه سلطانیله

ع . طیار

(حقیقت بعضاً حدسیاته قدا اولنیور)

اوت بیلدیکمز اووایچ هماده هربر مضیث ضیاسی بزلاق شعلهی مقابلنده دیجور وظلمات کبی کورونان کوکب نهاری اولان شمس منورالعالم ایله محال انکارده هیچ فرقی اومیان حقیقت داتمه اندادی کیسه ترک نظرنده بیله اصلا دکری اولمان حسابات موقته به بعضاً فدا ولتور . بساوتتمهید ایلدیکم مقدمه قیلندن وله رق بر کون اولیبی بعد تعمیق والتدقیق اکثریت آرا ایله مجلس مبعوثانده قبول اولنان حقیقت طاهره بر کون صوکره سی اوچ درت خضیبک ایزاد یلدکاری ذققلر ایله ناصر بکک «طلبه آمریقاده شمندوفر اولوب اومدیغنی بیلمامسی اقتدار ادعاسنده بولنان واریسه امتحان قیوسی آجیقدره جمله لریبک تأثیری پیش روخ لیلرک فکرینه پیرو اولوب عکسنه قرار ویردیلر مبعوثان قرارینه دیه جک حق کلام اومدیفندن قبول اساسدن اعراض ایدوب یلمکمز ناظر بکک افده بیوردقلمری بر ایکی جمله نی تحلیل ایله ملت اوزرینه بر دین حقیقی اولان حقیقت حلی انظار ملته وضع اتمک فرض کفایه سی ادایه کنیدی مجبور کوردم .

برنجی عصیانلرنده حققرندن کلکی دوشونمش ایسه دد بعض اختیار ذوات مخترمه نك مانعته مبنی نظر عامه ده حکومه عصیانلری کرکی کی میدان چیتسون املیه وقت مرهونه تعلیق ایتشیدی . فقط بودومه سوز کتورر جهتلیری بولنامغله بالجمله امرای عسکریه وملکیه ایله مشایخ طرق علیه وعلمای عظام حفراتنک آرای صائبه لری بالاخذ قطعاً اوجانک اطفاسنه قرار ویرلوب ایجابی اجرا اولندی . کچه جی زاده عزت مصطفی افندی مرحوم اطفای اوجاق حقنده آتیده کی پنی سولشدر .

ایکیده ، برده ایندیروب قالدیرمهدن

قرغان دوریلدی ، سوندردی اوجانی

۱۲۴۱

اوجانک تعلیمکاه مفسدتی اولان حر وفیلرک عالم سیاستدن چکیلدکلرینه تاریخ اولوق اوزره بته عزت افندی طرفندن سولنلشمدر .

آغالر ایلدی ججیمه سفر

بکناشیلرده جالدی کوچ بوروسن

۱۲۴۱

آلتنجی حادثه :

۲۳ ربیع الاول سنه ۱۳۲۷ و ۳۱ رت سنه ۱۳۲۵

یوم صالی اختلالی

معلوم عامه اولدیغنی اوزره بواختلال دور حمیدیه ایقاع ایدلمشدر . بواختلالات بیننده کی صفحات سیاسی بکان بکان کوسبرملک اقتضا اتمکله شمذیلک بوندن صرف نظر ایلمکی مناسب کوردک . یالکمز شوراسنی سولنکله اکتفا ایدلم که :

سلطان عثمان ثانی ، سلیم نالت . محمود ثانی دورلرنده کی اختلالر ایله عبدالحمید ثانی زمنده کی اختلال بیننده بک بیوک فرق واردر .

زیر ابواوچ پادشاه ملک وملتنک رفاه وسعدتی اعز مقاصد ایدندیلر ، جاسپارانه چالیشدیلر ، اصلاحات اوغرنده